

دورة هفتم تقنينه

مذاکرات مجلس

جلسه

۱۱۸

شماره

۱۱۸

تاریخ تأسیس آذر

۱۳۰۵

جلسه پنج شنبه

۱۳۰۹ فروردین ماه

مطابق ۱۲ ذیقدہ

۱۳۴۸

مندرجات

خواهد بود

فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی

نیمه اشتراک

له ایران سالانه ده تومان
تلوجه دوازده تومان

نیمه نیک شماره

بک فران

مطبوع مجلس

پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه بیست و هشتم فروردین ماه ۱۳۰۹ (هندهم ذی قعده ۱۳۴۸)

لهرست مذاکرات

- ۱) تصویب برقراری شهری در باره ورنه مر جوم عبد
- ۲) تقدیم سه فقره لایحه از طرف وزارت مالی و بانک فقره از طرف وزارت امور خارجه
- ۳) معرفی آقای تقی زاده بست و وزارت طرق و شوارع
- ۴) تصویب فروش بانک قسمت از اینه دولتی شرکت
- ۵) طرح و تصویب لایحه اختبارات کمپیون عدلیه
- ۶) موقع و دستور چاله بعد - ختم جلسه

مجلس بانک ساعت و نیم قبل از ظهر برای است آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس سه شنبه ۲۶ فروردین ماه را آقای موید احمدی (منشی) قرائت نمودند

آقای کاشانی نماینده محترم بواسطه کسالت مراج و بر حسب تجویز اطباء که مجبور از هسافرت و تغییر آب و هوای میباشند تقاضای دو ماه هر خصی از روز حرکت نموده کمپیون با هر خصی نماینده محترم موافقت نموده و اینک خبر آن را تقدیم میدارد

(نیس - آقای دکتر سنگ

دکتر سنگ - قبل از دستور

(نیس - آقای آصف

آصف - قبل از دستور

(نیس - آقای ونوق صورت

که تصویب شد

و نوق - موافق

رئیس - آقای ملک

ملک مدنی - موافق

رئیس - آقای فیروز آبادی

[۲ - تصویب مرخصی آقای کاشانی]

(نیس - مرخصی آقای کاشانی قرائت میشود

مرخصی آقای کاشانی :

نمذاکرات مشروح صدو هیجدهمین جلسه از دوره هفتم تقدیمیه باستثناء مذاکرات قبل از دستور (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

داروه تند تویی و تحریر صورت مجلس

وزیر عدیله - لاجه اختیارات کمیسیون عدیله است که آقایان همه سابقه دارند و چندین دوره این مسئله تکرار شده است. باقید دوفوریت تقدیم میشود از نظر اینکه هم آقایان ذهن شان مسبوق است وهم ضرورت دارد که زودتر بگذرد. (صحیح است)
(لاجه فوق این قسم قرائت شد)

ساحت محترم مجلس شورای ملی شیدا الله ارکانه نظر باین که مقتضی است لواح پیشنهادی وزارت عدیله قبل از اینکه در مجلس شورای ملی مطرح و تصویب گردد مطابق سوابق موجود در کمیسیون قوانین عدیله مطرح و بعد از تصویب کمیسیون بموضع اجرا و آزمایش گذاشته شود تا پس از رفع نواقص نهایا به مجلس شورای ملی پیشنهاد گردد لذا ماده واحده ذیل راجع باختیارات کمیسیون فعلی قوانین عدیله با قید دو فوریت پیشنهاد و تقاضای تصویب آن میشود:

ماده واحده - وزیر عدیله مجاز است که ای اواخ قانونی را که به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید پس از تصویب کمیسیون فعلی قوانین عدیله بموضع اجرا گذاشته و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود رفع و قوانین مزبوره را تکمیل نموده ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید لواح مزبوره در کمیسیون مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد تا نایندگان نظریات خود را در موضوع لاجه در ظرف ۸ روز از تاریخ توسعه بکمیسیون بدهند و شور دوم بعد از انتضای هشت روز بعمل آید

رئیس - فوریت اول مطرح است آقای روحی یکی از نایندگان - مخالف ندارد

روحی - موافق

روحی - آقای یاسائی

یاسائی - موافق

روحی - آقای دهستانی

ای نجومی ۷۱ رأی آقای دکتر لقمان ۷۱ رأی آقای هرمان ساکنیان ۷۰ رأی آقای رحیم زاده ۶۹ رأی آقای محمد آخوند ۶۹ رأی آقای دکتر سنگ ۶۴ رأی کمیسیون امور خارجه - عده حضار ۹۰ عده آراء ۸۷

آقای رفیع ۷۵ رأی آقای قرا گوز او ۷۵ رأی آقای حیدری ۷۵ رأی آقای حبیبی ۷۵ رأی آقای اصف ۷۵ رأی آقای خواجه‌جو ۷۳ رأی آقای وکیلی ۷۳ رأی آقای سالار لشکر ۷۳ رأی آقای دبوان یکان ماکو ۷۴ رأی آقای فولادوند ۷۴ رأی

کمیسیون معارف عده حضار ۹۰ عده آراء ۹۰ رأی آقای دکتر طاهری ۷۹ رأی آقای کازرونی ۷۹ رأی آقای سید مرتضی ونوچ ۹۰ رأی آقای دشتي ۷۱ رأی آقای آقی سید پترو

۷۱ رأی آقای مجید ضیائی ۶۵ رأی آقای بیان ماک ۶۵ رأی آقای ونوچ ۹۰ رأی

کمیسیون داخله - عده حضار ۹۸ عده آراء ۹۸ رأی آقای اسکندری ۹۱ رأی آقای فیروز آبدی ۹۰ رأی آقای احمدی ۹۰ رأی آقای کاشانی ۷۱ رأی آقای عابری

آقای حاج امین تربیت ۸۷ رأی آقای حکمت ۸۷ رأی آقای آفاح‌سین آقایان ۶۸ رأی آقای مسعود خراسانی ۶۸ رأی آقای مرتضی قلیخان بیات ۸۴ رأی آقای طالشخان ۷۹ رأی

۷۸ رأی آقای روحی ۸۰ رأی آقای ونوچ فروزنی ۷۷ رأی آقای جربی ۷۸ رأی آقای اسفندیاری ۷۷ رأی ۶۶ رأی

آنفرشی ۷۵ رأی آقای فتوحی ۷۵ رأی آقای فاطمی ۷۴ رأی آقای محمد ولی میرزا ۷۳ رأی آقای عدل ۷۳ رأی آقای اقبال ۷۳ رأی آقای قاضی نوری ۷۲ رأی آقای

کمیسیون طرق و شوارع - عده حضار ۹۲ عده آراء ۹۲ رأی آقای جلالی ۷۹ رأی آقای حیدری ۷۹ رأی آقای ناصری ۷۸ رأی آقای شهداد ۷۸ رأی آقای پالیزی ۷۸ رأی آقای اقبال ۷۷ رأی آقای ایزدی ۷۷ رأی آقای دستگاه بدهند

رئیس - لازم است آقای ونوچ را مستحضر کنم که کمیسیون انتخاب شده اند و از یک کمیسیون باید آقای اقبال ۷۶ رأی آقای امیر محترم ۷۶ رأی آقای اورنک ۷۵ رأی آقای کیا نوری ۶۵ رأی آقای مقدم ۵۲ رأی ونوچ - بنده هم برای همین مطلب استخراجه کرده

کمیسیون اقتصاد ملی - عده حضار ۹۹ عده آراء ۹۹ رأی آقای میرزابايس ۸۴ رأی آقای حاج امین اصفهانی ۸۴ معرفی آقای تقی زاده بسمت وزارت طرق و شوارع (رئیس وزراء - آقای تقی زاده را که او صافشان

آقای فرشی ۸۰ رأی آقای صادقی ۷۸ رأی آقای نژاد ۷۸ رأی آقای وهاب زاده ۷۹ رأی آقای بزرگ با

مایندگان محترم واضح و ظاهر است و حاجت بکفتن ۷۹ رأی آقای انتربار ۷۲ رأی آقای قدوحی ۱۷ رأی آقای بست بسمت وزیر طرق و شوارع به مجلس محترم

روحی می‌کنم (مایندگان - صحیح است مبارک است) آقای طلحه ۶۶ رأی آقای اقبال ۸۲ رأی آقای جهشیدی ۸۲ رأی آقای مولوی ۸۲ رأی آقای چهاشاهی ۸۲ رأی آقای طهرانی ۸۱ رأی آقای ملک آرایی ۸۱ رأی آقای بروجردي ۸۱ رأی آقای ارجمند ۸۱ رأی آقای عراقی

فیروز آبادی - بنده مسیو قم که آقای کاشانی مریضند و اطباء هم تجویز کرده اند که ایشان تغییر آب و هوا بدهند و خیلی هم بنده متأسف هستم از ناخوشی شان و هم از اینکه اینجا تشریف ندارند و ما یک دو ماهی محروم هستیم از دیدارشان ولی با وجود این من عقیده خودم را عرض میکنم بنده مختلف و میدانم رأی هم در بارشان داده میشود و امیدوارم که بروند و سالم برگردند

رئیس - آقای ونوچ

آقا سید مرتضی و ثوق - ناینده محترم از اول دوره تا بحال تقاضای مرخصی نکرده اند حالا هم بر اثر تجویز اطباء برای تغییر آب و هوا مرخصی میدخواهند و این فرمایشی هم که آقای فیروز آبادی فرمودند مورد نداشت زیرا یک نفر نمایند که در نتیجه اینفه وظیفه مربیش شد و خواست برای معالجه و تغییر آب و هوا مسافرت کند باید بتواند استفاده از حقوق بگند و سابقه دارد همینطور که سایر آقایان از مرخصی استفاده کرده اند ایشان هم همینطور استفاده میکنند و آقا هم خوبست موافقت بگند

رئیس - رأی گرفته میشود آقایانی که موافقند با این مرخصی قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد [۳ - اعلام اسامی اعضاء کمیسیونها]

رئیس - در نتیجه مراقبی که اعضا مستخرجه در قرعه کرده بودند آرای کمیسیونها قرائت شده اینک اعلام میشود :

کمیسیون عدیله عده حضار ۹۸ عده آراء ۹۶ آقای افسر ۸۷ رأی آقای همراز ۸۵ رأی آقای آفای آفای میعقوب ۸۵ رأی آقای طباطبائی دبیا ۸۴ آقای شریعت راده ۸۴ رأی آقای جشیدی ۸۲ رأی آقای مولوی ۸۲ رأی آقای چهاشاهی ۸۲ رأی آقای طهرانی ۸۱ رأی آقای ملک آرایی ۸۱ رأی آقای بروجردي ۸۱ رأی آقای ارجمند ۸۱ رأی آقای عراقی

(بشرج سابق قرائت شد)

رئیس - آقای روحی

روحی - موافق

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده با آن نظریه خودم باقی هستم و

عرض می کنم که مملکت مشروطه که بیا میشود بجهت

این نیست که ۱۲ نفر بنشینند و قانون را رأی بدهند

و بموقع عمل بگذارند اگر چه یک هفته یا یک ماه با

یک سال فقط با عمل بگذارند عقیده بنده این است که

اصل پارلمانی این است که امورات باید بشور

مجلس تمام بشود و تمام وکلا شور بگذارند نه بشور

کمیسیون ها باشد حالا میگذرانند باید امورات زودتر

بگذرد بنده مخالف نیستم و چیز های خوب را هم میگویم

و الحق وزیر عدیله را هیچ کس گمان نمی کرد که

بتواند از عهده امورات قضائی و عدیله باشند ترتیب بر

باید حالا خوب شخصی است کافی و بخوبی از عهده

برآمده این اندازه را بنده مخالف نیستم ولی با این

ترقیاتی که ایشان پیش گرفته اند که اختیار بگیرند و

کمیسیون هرچه رای داد آن جور عمل میگذارد این خوب

نیست و در واقع بیشتر از امورات هم عن دقت کرده ام

بضرر مشروطیت و بضرر مردم تمام شده است باین چهت

بنده مخالف و مدنی است که ایشان این اختیارات را

میگیرند و بعد بموضع اجرا میگذارند و امتحان باید بگذارند

بعد بدهند به مجلس ایشان آن چیز ممتحن را ماندیدم

بیاورند به مجلس و بگویند که ما این چیز را امتحان

کردیم خوب است و مجلس رای بدهد پس معلوم میشود

مجلس تا آخر روی همین زمینه سیر باید بگذارند و بنده

مخالف هستم با این رویه

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم که آقا سابقه دارند که این کار

یک کار تازه نیست چندین دوره است که مجلس با این

دهستایی - موافق

رئیس - آقای مالک مدنی

مالک مدنی - موافق

رئیس - آقای احتشام زاده

احتشام زاده - موافق

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این لایحه مکرر آمده است مجلس

و بنده هم نه اینکه بخواهم مخالفت کنم نظر من اینست که

وزراء مطابق نظامنامه داخلی مجلس دلیل فوریت را در

مقدمه ذکر میکردد ولی اینجا در مقدمه لایحه دلیل

فوریت ذکر نشده است بنده با این اختیار کمیسیون

موافق هستم و از دوره یک تا حالا این قسم عمل میشده

لکن خواسم آقای وزیر عدیله را متوجه کنم که این

ماده نظامنامه را هم در نظر بگیرند اینرا مجلس رأی میدهد

ولی در مقدمه لایحه دلیل فوریت آنهم باید ذکر شود

نه اینکه بدون دلیل رأی بفوریت بدھیم باید در مقدمه

آن فلسه فوریت و دلیل فوریت ذکر شده باشد تابروح

آن نظامنامه عمل شده باشد چرا؟ برای اینشه بعد از آنکه

در مقدمه ذکر شد بنده عرض میکنم دیگر نمی آورند در

مجلس بقید فوریت یک کسی را از رتبه هفت به هشت

برند. چرا؟ چون قانون فوری نیست. فوریت یک اهیت

و یک معنای مخصوصی دارد از برای مواقع ضروری و

لازم است که اهمیتش از بین نزد این نظر بنده بود که

در اینجا رعایت نشده است و بعد از این امیدوارم که

وزراء کاملاً مراعات این نظر را بگذارند و فلسفه فوریت را

در مقدمه لایحه ذکر نمایند.

وزیر عدیله - بنده البته درسی را که آقا به بنده

فرمودند قبول میکنم ولکن از طرف دیگر خیال میکردم

یک رؤیه که در چندین دوره تصدیق شده است و دلیلش

را هم آقایان میدانند و مکرر هم در همین مجلس

شود بعلاوه اگر هم ملاحظه فرمودند او اینجی را گذاشت

تقدیم مجلس میکنم مقدمه زیادی ندارد برای اینکه

و الا این ترتیب ضرر دارد و بعضی محظوظات هم بجهت

خود آقای وزیر در ضمن عمل ایجاد خواهد کرد مثل

اینکه آنفعه هم گذشت و همین محظوظات پیش آمد که

از خواهد گرفت و بنده خیال میکنم که این وقت

اگر بیکار بہتری صرف کند بهتر خواهد بود (صحیح است)

تابر دارد یک مقدمه طولانی بنویسد ولی در هر صورت

اشخاص تمام شد. امورات باید کلا بیاید مجلس

شور اول و دوم آن بشود و بروید بیرون و کارها از

جهای طبیعی خودش منحرف نشود باین نظر بنده

مفصل نر بنویسیم

رئیس - موافقین با فوریت اول قیام فرمایند

و لک هستم.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - آقای شریعت زاده

شریعت زاده - بنده تصویر میکنم با سوابقی که خود

آن دارند باحتیاج زیاد مملکت بوضع قوانین لازمه

خواسته شان مناسب نبود این عقیده را که ابراز کردند

که اصلاً با دادن اختیار مخالف هستند برای اینکه قوانین

بلند و در مجلس تصویر شود تصور میکنم این استدلال

پیش مخالفی نداشته باشد ولی اگر نظر آقا اساساً این

مذکور میکند که مصوبات کمیسیون اعتبار ندارد بنده با این

هر خالق برای اینکه این اختیاری که مجلس میدهد

وزیر عدیله مجاز باشد برای آزمایش قوانینی که

با این فوریت اول عقیده ندارم که امورات باید بگذارند

هر چند که مصوبات کمیسیون که میکنم تصویر بگذارند و موقعة

با ملاحظه اینکه مملکت مملکت مشروطه است و امورات

به میکنم تصور میکنم آن مصوبات مانند قانون لازم الاجرا است

با ملاحظه اینکه مملکت مملکت مشروطه است و امورات

به میکنم تصور میکنم آن مصوبات مانند قانون لازم الاجرا است

با ملاحظه اینکه مملکت مملکت مشروطه است و امورات

به میکنم تصور میکنم آن مصوبات مانند قانون لازم الاجرا است

با ملاحظه اینکه مملکت مملکت مشروطه است و امورات

به میکنم تصور میکنم آن مصوبات مانند قانون لازم الاجرا است

با ملاحظه اینکه مملکت مملکت مشروطه است و امورات

به میکنم تصور میکنم آن مصوبات مانند قانون لازم الاجرا است

با ملاحظه اینکه مملکت مملکت مشروطه است و امورات

به میکنم تصور میکنم آن مصوبات مانند قانون لازم الاجرا است

از نظر صبحیحی است اما در صورتیکه که خوش نزد

ترتیب عمل میکند و بطوریکه دیده این بصلاح و صرفه مملکت هم هست زیرا که ما احتیاج داریم بغالب قوانینی که نداریم و از نظر تسریع هیچ کاری بهتر از این نیست بعلاوه کسی نگفت این قوانین دائمی خواهد بود اینها یک قانون موقتی خواهد بود که البته پس از آزمایش و از محکم بیرون آمدن دوباره می آید به مجلس و مطرح میشود و آنوقت البته بطور قوانین دائمی از مجلس خواهد گشت و مجرما خواهد شد و این ترتیب را هم ملاحظه بفرمائید که یک کمیسیونی است که ۱۸ نفر عضو دارد بعلاوه غالب نایندگان محترم هم در موقع شور میروند آن جا و مطالعاتی می کنند و اظهار عقیده میکنند و هر نظری دارند میگویند و اگر مانع نداشته باشد قبول میشود و یک اصلاحی هم مادر وقی کلابه اختیارات مطرح بود تقاضا کردیم و آقای وزیر عدیله هم قبل کردن که برای هریک از نایندگان مجال باشد که حاضر بشوند در کمیسیون و پس از طرح شدن آنچه که از نظر بانشان صائب بود و پیشنهاد کردن و اصلاح کردن قبول بشد. بنده هم این ترتیب را گماه میکنم با این احتیاج مبرمی که بوضع قوانین داریم لازم است والبته پس از آزمایش دو مرتبه تقديم مجلس میشود و قانون دائمی خواهد شد

رئیس - آقای آفاسید یعقوب

آقا سید یعقوب - آقای وزیر عدیله توجه بفرمائید عدل - باز می گوید آقای وزیر با مجلس حرف بزن آقا آفاسید یعقوب - آن لایجه را بدھید یک کلمه ایست که باید اصلاح بشود آقای وزیر توجه بفرمائید اولا فرمایش آقای روحی دریک نیکه اش بنده مخالف برای خاطر اینکه قوانینی که از کمیسیون عدیله گذشت قانون است مثل سایر قوانین و فرقی ندارد و از آنطرف هم تمام قوانینی که از مجلس گذشته است موقتی است چرا برای اینکه وقتی دولت دید که چیز است آن را می

مذاکرات مجلس

صفحه ۱۹۶۰

مذاکرات مجلس

صفحه ۱۹۶۶

مذاکرات مجلس

یاسائی - مسترد میکنم.
رئیس - پیشنهادتان را مسترد کردید؟
یاسائی - بلی.
رئیس - رأی می کیرم بماده واحده موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.
[۲ - تصویب برقراری شهر به د. باره و رئه
مرحوم عمید]

رئیس - چند نفر از آفایان نقاش تکرده اند که خبر کمیسیون بودجه راجح بورئه عیید مطلع شود قرائت میشود: خبر از کمیسیون بودجه قدیم به مجلس شورای ملی. کمیسیون بودجه لایحه نمره ۵۱۶۸۷ دولت راجح به برقراری مبلغی شهر به در بازه عیان و اولاد عرضه میشود ابوالقاسم عمید را مورد شور و عدایقه قرار داده نظر بخدمات طولانی مرحوم هزیور و نظر باینده سینم عمر و خدمت آندر حروم با قانون استخدام تعیین نمی نمود که دولت مستمری تقاعده درباره باز هم دنگانش برقرار نماید لذا بایشنهاد دولت با اصلاحات لازمه و تعیین حدود برای شهریه موافقت نموده و اینکه ماده واحده دلیل را به مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است ازاول فروردین ماهه واحده - وزارت مالیه نوشته شده: آنچه این ماهی پنجماه توان در بازه رابعه خانم عیال مرحوم ۱۳۰۸ ماهی پنجماه توان در حق پسر آن مرحوم همایون سید ابوالقاسم خان عیید مدام که شوهر اختیار نکرده و ماهی هفتاد تو مان در حق پسر آن مرحوم همایون خان تا زمان اخذ بیل از مدارس عالیه از مجل انتبا شوهر به و مستمریات تأیید نماید
رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده بهمان نظر به خودم که عقیده دارم مال ملت فقط بمصرف خودش برسد مالیات همی که گرفته میشود این حقوقی که از گمرکات گرفته میشود همانجوری که گرفته میشود در واقع قسمی بشد که

بنده طور و همین عنوان گذشته است فقط قسمت نزدیکی دستند و قوانینی هم که به وجہ رأی مجلس از کمیسیون میگذرد دارای همان اعتبار قوانین خود مجلس هستند ولی هردو وقتی است این راجح اینجا اختیارات آنرا گذاشته ایم و چندین سال است زنیب میگذرد و بنده تصور میکنم که وقت آفایان نزدیک این است که در يك مسئله که اکثریت آفایان نقدیم کمند بنده بواسطه آن علاوه مندی که به مجلس کند عرض میکنم که تکمیلش حق مجلس است آنها باید پیشنهاد نشاند و مذاکره شده است که میگوید وزیر عدیله تکمیل کند و اینجا نوشته شده است که اکثریت آفایان این را مراجعت کردند و مذکور در خواهد شد و این ترتیب را هم ملاحظه بفرمائید که یک کمیسیونی است که ۱۸ نفر عضو دارد بعلاوه غالب نایندگان محترم هم در موقع شور میروند آن جا و مطالعاتی می کنند و اظهار عقیده میکنند و هر نظری دارند میگویند و اگر مانع نداشته باشد قبول میشود و یک اصلاحی هم مادر وقی کلابه اختیارات وزارت عدیله تکمیل میکند و پیشنهاد به مجلس میکند این حق مجلس است تکمیل کردنش این را عرض اینها بعنی از نایندگان - مذاکرات کافی است رئیس - پیشنهادی از آقای یاسائی رسیده است که میشود:

نمایم محترم ریاست مجلس شورای ملی.
بنده پیشنهاد می کنم در ماده واحده علاوه شود بر دوره هفتم.
رئیس - آقای یاسائی وزیر عدیله - این لایحه کمیسیون انتخاب میشده است اختیاری گرفته میشود که آفایان می فرمایند بیاناتی است که از نقطه نظر استحسانی است در اطراف بعضی از کلمات و عبارات این را که اختیار میدهنند بعدا شمامه یکماده بیشتر بعمر از بقیه نیست که اگر دولت بخواهد برای يك ماه لایحه حرف زده میشود (کازرونی) - چاره هم جز این نیست و الا ملاحظه بفرمائید این عبارتی که آقای آفاسید لایحه بفرمائید این جا نوشته شده: پس از آنرا آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جزیران نمکن لشکر برای یکماده باز بخواهیم این اختیار را تجدید و از رومی ندارد حالا نمیدانم.

وزیر عدیله - بنده در اینجا هیچ نظر خاصی ندارم امت بیل رفع کند و آنها را تکمیل کند و لیکن اگر خود آقا نادان را مسترد بفرمائید بهتر است برای این کوچکی بخواهیم بعد از ششماه تلف شود حالا تلف خواهد شد.

صرف همان مجلس اشخاص بشود که افراد و تقریبی در بین نباشد که یک نفر دو نفر در ماه صد و بیست تومان بگیرند و دیگران از گرسنگی تلف شوند یا از بیچاره باقسام مختلفه در زحمت باشند باین ملاحظه بنده عقیده باشند قریبات ندارم هر چند شنیده ام که این مادر و پسر الحق مردمان نجیب خوبی هستند و چون شنیده ام مردمان خوبی هستند دعا هم آنها میکنم ولی شرطش هم اینست که آنها هم راضی نشوند ماهی صد و بیست تومان که در سال هزار و چهار صد و فلانقدر، چهل تومان میشود از مال مردم بدجتن تخصیص آنها داده شود خوب حالا که میخواهند دو نفر آدم در این شهر در این مملکت ممکن است از ماهی پنج تومان تا ماهی پنجاه تومان شصت تومان هفتاد تومان خرج کنند بند بناهی صد و بیست تومان مخالفم و علاوه بر این در این جا نوشته است از اول شهریور ۳۰۸ یعنی از سیزده ماه قبل هم هزار و شصت تومان از بابت کذشته داده شود و ماهی صد و بیست تومان از حالابه بعد داده شود بند باین نظریات (چون بند خودم را مثل تمام آقایان باید حافظ حقوق مملکت و ملت بدانیم و باشیم) مخالفم با وجود اینکه از بعضی آقایان که فرمودند خلافت نکنم خجالت میکشم اما خدا شاهد است که از خدا بیشتر خجالت میکشم اگر ساکت بنشیم وزیر امور خارجه (آقای فرزین) - بند اگر در این باب جیزی عرض میکنم از لحاظ اینکه مرحوم عمید عضو دولت و متصدی وزارت امور خارجه بوده است تنها از این جهت نیست. بنده میخواهم دفاع کنم از یک کسی، یک نفری، یک عضو دولتی که سالهای سال آنچه که فهمیدم و دیدم براسی و درستی و امانت و نجابت بوطن خودش خدمت کرد (صحیح است) و این امانت و نجابت و درستی مرحوم عمید در یک کاری بوده است که جز بامانت و نجابت این کار ممکن نبوده است بیان بررس (صحیح است) قطع نظر از تمام این قضایا

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. پیشنهادی از آقای فیروز آبادی

بده است قرائت میشود:

بنده پیشنهاد میکنم که از اول اردیبهشت ۱۳۰۹

تیربند تومان بان مادر و پسر داده شود.

رئیس - آقای فیروز آبادی

برخواهد بود از تمام مستخدمین مملکت ۱ صحیح از

که مجلس عنایت خودش را ابراز میکنند و

مبلغ هم که آقای فیروز آبادی اظهاری فرمود

زندگانی طهران که خوب اطلاع دارد خاصه ای

مرحوم عمید طفلی هم دارد که یکی در سال دیگر

فرستاده شود برای تکمیل تحصیلاتش بازدید و همین

لای است برای چندسالی که تحصیلاتش را این طبق نمایم

و در این محتاج خواهیم بود که برای خرج تحصیلات

می صد و بیست تومان بنشود عقیده ام این است که

نی شرند مردم باین ترتیب زندگی بکنند و یک عدد

نایه بنشود و این یک مبلغی است که هم معانی خوا

هون کرقن شهریه و حقوق بطور لوکسی زندگی بکنند

او را تامین میکنند و هم تحریل آنها طبل او را.

بعضی از نایندگان - مذاکرات کافی است

ملک مدنی - اجازه میفرماید.

رئیس - بفرمائید.

ملک مدنی - عرض کنم که البته هر آقایین این

پژوان که عایدیشان است با عائلشان باین قسم زندگی

که آقای وزیر اور خارجه فرمودند هو افتد و بدل

کنند باین نظر است که بنده با دادن از سیزده ماه

تصویب شود ولی اینجا مدت را معین نموده اند به

دیبلم از مدارس عالیه بعقیده بنده این غبارتی است

مورد که بخواهند زندگی کنند و خرج بکنند ممکن است

حدود نیست چون ممکن است ایشان دوره تحصیلات

فرمیکنند است در این شهر با ماهی صد تومان زندگی

بناندازه طول بکشد که از مقررات دوره تحصیل یاشذ ب

ند آهن از مال مردم.

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - عرض کنم که بنده کمان میکنم با فرمایشانی

آنچه که اینجا هست ممکن است (من باین مثال عزم

میکنم) ایشان اخذ دیبلم نکنند و مطابق اینفاویم

نافرمانی که ایشان اخذ دیبلم نکرده اند شهریه داده

میز را که مجلس رأی میدهد همین خرج است که

نقدیم کرده ام.

رئیس - آقایانی که مذاکرات را کافی میدانند با فرمای

نود (صحیح است) آقای فیروز آبادی با توجه باین

امر بنده تصور میکنم اگر چنانچه مساعدت بفرمایند با این مبلغی که این لاجه معین کرد است موافقت شود

بهتر است زیرا بهمن اندازه خرج دارند و راجع به شهریه

گذشته هم که فرمودند بطوطی که بنده اطلاع دارم و

سبوق شده ام این مبلغ را قرض کرده اند و بالا و لاجه

مدتی است که تقدیم مجلس شده است و اگر تاخیری در

تصویب آن شده است از طرف مجلس بوده است یعنی کار

های دیگری بوده است که این کار عقب مانده باین جهت

بنده پیشنهاد میکنم که آقای فیروز آبادی کمک کنند

و این پیشنهادشان را مسترد کنند البته بهتر است

رئیس - آقایانکه پیشنهاد آقای فیروز آبادی را قابل

توجه میدانند قیام فرمایند.

(چند نفری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد دیگری از آقای

طاهری و ملک مدنی رسیده است:

مقام منیع ریاست دامت عظمه

پیشنهاد میشو دعبارت تا زمان اخذ دیبلم تبدیل شود

تا سن ۲۵ سالگی.

رئیس - آقای طاهری.

دکتر طاهری - توضیحاتی که در این پیشنهاد آقای

ملک مدنی فرمودند . . . بایم آنجا «در پشت تربون»

البته همانطوری که آقای وزیر امور خارجه فرمودند نظر

بحسن خدمات مرحوم عمید برخلاف قانون استخدام

دولت پیشنهادی کرده است و مجلس تصویب میکند

که یک مساعدتی بشود باوره مرحوم عمید گرچه معلوم

نیست که از چه تعله نظر این مبلغ معین شده است زیرا

صلاح این بود که مساعدتی بشود که سن مرحوم عمید

را طوری بالا برده باشند که مستحق حقوق تقاضد شود

معدالک حالا که اینطور صلاح میدانند برای اینکه

چیزی فرار داده شود برای اخذ کمک خرج پس بهر

این است چنانچه در تمام لواح شهرب

معین است یک مدنی معین شود یعنی تاریخ آن معین

و از طرف دیگر مطابق اصل ۲۲ قانون اساسی فروشن املاک دولتی باید با اجازه و تصویب مجلس شورای ملی بعمل آید لذا ماده واحده ذیل را بقید فوریت تقدیم و استدعای تصویب آنرا مینماید
ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود اینه دولتی قشوی را که طرف احتیاج ادارات قشوی نبوده وزارت جنگ پیشنهاد فروش آنرا مینماید بطریق مزایده بفروش رسانیده و وجود حاصله از فروش را برای کمک بخارج ساختمانهای جدید قشوی اضافه بر بودجه صوبه وزارت جنگ تخصیص و تأیید نماید
رئیس - فوریت مطرح است آقای رفیع رفیع - موافق
رئیس - آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب - مخالف
رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - راجع بفوريت بنده عرض کردم به آقای وزیر عدیله ولی توجهی به عرض بنده نکردند شاید توجه کردن ولی لازم است بنده جواب اینش را بدهم بنده نظرم این بود که آن ماده نظامنامه مقدودش این است که لوایح فوری که از طرف دولت تقدیم مجلس می شود در مقدمه لایحه باید لائیل فوریت نوشته شود و یک مقدمه از برای لایحه قرار میدهند که آن لایحه با آن مقدمه جلب نظر مجلس را میکند و مجلس رای میدهد بفوريت و مجلس در واقع با فلسفة آن مقدمه رای میدهد بفوريت بنده به آقای وزیر عدیله عرض کردم مسئله مقدمه نظامنامه از لوایح فوری که تقدیم مجلس میشود از میان بدهم شده است و باید همینچه بکه هر اعتراف میکند تمام قول این را مسعودی - جانی - طباطبائی و کلی - افغانستانی - شریعت زاده - اسکندری - فرشی اویزدی - یا نوری - کلاروزونی - دکتر عظیما - زوار - ایلخان - حسنعلی میرزا دولتشاهی - حاج سید محمود - میرزا بنی امیر دولتشاهی - حبیبی - ناصری - شهزاد - دیوان یکی - ساکنان - ملک آراثی - فرهنگ - دستانی - محمد علی میرزا دولتشاهی - طالش خان - دستانی - فرموده احمدی - فرموده صادقی - حکمت - عارضی خواجوجی - عباس میرزا - ضباء - طالش خان - ایة الله زاده شبرازی - اسد - رفیع پالبزی - طباطبائی دیبا - وهاب زاده - مجید ضیائی - اسدی - فتوحی - لارجینی - کاشانی - دربایی - حاج میرزا حبیب الله امین - فرا کوزاو - مقدم - مولوی - بیان مکوئی - ملک مدنی - میرزا - محمد ولی میرزا - ملک زاده - ذوالنور - دکتر لفان افسر - آقا زاده - شریعت زاده - اسکندری - فرشی اسامی مخالفین - آقایان : فیروز آبادی - دشتی

نکرده باشد. باینجهت بنده گمان میکنم خلاف با این ذیل - تقدیم سه فقره لایحه از طرف وزارت مالیه و یک فقره از طرف وزارت امور خارجه] ممکن است در کمتر از این مدت تخصیلاتش تمام شود و دیپلم یکدیگر رئیس - نظر آقای مخبر چیست ؟
کازرونی - (خبر کمیسیون بودجه) بنده این یافتند بودجه است و بالاخره قانون بودجه است. یکی دیگر موافق میکنم که مدت ۲۵ سال باشد
رئیس - نظر دولت چیست ؟
وزیر امور خارجه (آقای فرزین) - البته منظور از طیاره از آنها گرفته شده است و در مقابل آن یک همین بوده که مدت وفا بکند با تمام تخصیلات و تخصیلات علیه بن دیگر از خالصه بان شخص داده میشود یکی دیگر غالباً در سن ۲۵ سالگی تمام نمیشود و در عین حال در عین همچو دروزه اینه اینه داشته باشد اینه را که اداره نمایانه محصل چه باید بکند ! همیشه محصل باید سهی که تخصیلاتش را در انتصای مدت تمام کند در هر حالت سهی بعد پولش را بمصرف ساختمان جدید قشوی نمایند بنده گمان میکنم که تا بیست و پنج سال شاید کفایت کند
تا تخصیلاتش را تمام کند

رئیس - رأی میکیرم بعده واحده با قبول یافته که اعضاء شده و تقدیم میشود.

آقایان طاهری و ملک مدنی در تبدیل عبارت (اذیل) بنده در آن قانون معین شده که کلیه شهریه هارا در حق وراث معین میکند که اولاد ذکور تاکی و انان تا چه خواهند داد (اخذ و شماره آراء بعمل آمده نتیجه بترتیب فرمایند باشد برای جلسه بعد . آنا سید یعقوب - بیل امروز مطرح شود .

رئیس - عده حاضره ۹۷ ماده واحده به اکثره هفتاد و دو رأی تصویب شد *

دولتی قشوی

رئیس - لایحه قرائت میشود :

ساحت محترم مجلس شورای ملی

نظر باینکه قسمهای قشوی که در شهرها متوقف شده است و باید همینچه بکه هر اعتراف میکند تمام قول این را مسعودی - جانی - طباطبائی و کلی - افغانستانی - شریعت زاده - اسکندری - فرشی

باشد که ناچه وقت است اینجا نوشه شده تازمان اخذ دیپلم . و این تازمان اخذ دیپلم بک مدنی است که معین نیست و مقصود دولت این است که تخصیلات او هر چند زودتر تمام شود و تخصیلات هم تاسن بیست و پنج سالگی تقریباً تمام میشود. این بود که بیشنهاد شد محدود شود بک مدت زمانی که تخصیلاتش تمام شود زیرا « تازمان اخذ دیپلم » ممکن است همین مسئله سبب شود که هیچوقت تخصیلات را تکمیل نکند ولی وقتی که محدود شد و معین شد سعی میکند که تخصیلاتش تمام کند ولی وقتی که مدت محدود نباشد گرفتن اعانت هم چون مذوط با تمام تخصیلات است ممکن است هیچوقت تخصیلات تمام شود. پس بهتر اینست که مدنی که برای انتقام تخصیلات است در اینچه میکند که مدنی که برای انتقام تخصیلات است و پنج سالگی باشد و تا این سان این کل خرج را باو بدهند آقا سید یعقوب - تا بیست و پکسال

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - اینجا ما یک قانونی داریم که اگر نظر آقایان باشد در آن قانون معین شده که کلیه شهریه هارا در حق وراث معین میکند که اولاد ذکور تاکی و انان تا چه موقع و بنده گمان میکنم این بیشنهاد آقا برخلاف قانون است اخذ دیپلم هم همانطور که خود آقا مسبوقت دیک مراحلی دارد بنده گمان میکنم باین سن که رسیدند موفق باخذ دیپلم میشود و کنتر از این سن موفق نمیشود دیپلم بکیرد. و اگر نظر آقا باشد در آن قانون مینویسد که اولاد ذکور تاسن ۲ و انان تا موقعی که شوهر اختیار

* اسامی موافقین - آقایان : عبد الحسین خان دیبا - احتمام زاده - عراقی - آقا حسین آقایان - توخت - اوزن - ایزدی - یا نوری - کلاروزونی - دکتر عظیما - زوار - ایلخان - حسنعلی میرزا دولتشاهی - حاج سید محمود - میرزا بنی امیر دولتشاهی - حبیبی - ناصری - شهزاد - دیوان یکی - ساکنان - ملک آراثی - فرهنگ - دستانی - محمد علی میرزا دولتشاهی - طالش خان - دستانی - فرموده احمدی - فرموده صادقی - حکمت - عارضی - پالبزی - طباطبائی دیبا - وهاب زاده - مجید ضیائی - اسدی - فتوحی - لارجینی - کاشانی - دربایی - حاج میرزا حبیب الله امین - فرا کوزاو - مقدم - مولوی - بیان مکوئی - ملک مدنی - میرزا - محمد ولی میرزا - ملک زاده - ذوالنور - دکتر لفان افسر - آقا زاده - شریعت زاده - اسکندری - فرشی اسامی مخالفین - آقایان : فیروز آبادی - دشتی

آفاسید یعقوب - اینجوانوشه «بوزار مالیه» دروزن
مذاکرات - آفای فرخی

رئیس - آفای مدنی - موافق

رئیس - آفای کازرونی

رئیس - آفای دهستانی

رئیس - آفای موافق

رئیس - آفای اتفاقی

رئیس - آفای مدنی - موافق

رئیس - آفای اتفاقی

رئیس - آفای موافق

شده و این از نظر ضرورت است که زودتر ساخته شود
و برای ساختمانی است که وزارت جنگ هم میفروشد...
لازم دارد یک اینچه که بدرشان نمیخورد و میخواهند زرده
بفروشند و بنای جدید بسازند. و بنده آصور نمیکنم اندک
داشته باشد.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کاف است.

رئیس - رأی میگیریم بفوریت موافقین با فوریت
قیام فرمایند

(جمعی قیام کردند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است
(بشرح آنی خوانده شد)

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشوند
دولتی قیوی را که طرف احتیاج ادارات قیوی نیزه
و وزارت جنگ پیشنهاد فروش آنرا مینماید بطریق مزاید
بفروش رسانیده و جووه حاصله از فروش را برای کلاه
بمخراج ساختمانهای جدید قیوی اضافه بر بودجه مصوب
وزارت جنگ تشخیص و تادیه نماید.

رئیس - آفای رفع

حاج آفای رضا رفع - موافق

رئیس - آفای شریعت زاده

شریعت زاده - موافق.

رئیس - آفای ملک

ملک مدنی - موافق

رئیس - آفای کازرونی

کازرونی - موافق

رئیس - آفای دهستانی

دهستانی - موافق

رئیس - آفای اتفاقی

آفاسید یعقوب - اینجوانوشه «بوزار مالیه» دروزن

رئیس - آفای افسر موافقید؟
افسر - بله

رئیس - آفایان موافقین با ماده واحده ورقه سفید
خواهند داد

(اخذ و شماره آراء بهم آمده هستند و یک ورقه
سفید و یک ورقه کبود تعداد شد)

رئیس - عدد حاضر ۳۶ به ۱۰۸ کثربت تصویب شد

(۹- مونم و دستور جامه بعد - ختم جلسه)

رئیس - ازطرف غالب از آفایان پیشنهاد ختم جلسه
شده است. (صحیح است) اولاً خواهش میکنم از
آفایان اعضا کمیسیون ها که هیئت رئیسه خودشان را
بسرعت معین کنند تابعجام کارهائی که برای آنیه مجلس
باید نهیه شود آسان باشد و اگر موافقت بفرمایند
جلسه آنیه سه شنبه دوم اردیبهشت دستور الجام کمترات
مسیو موژز و سایر لوایح که اآنوقت حاضر میشود
(جلس مقادن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

که اقدامات این عمل را وزارت جنگ میکند اصل محل ها در
بست وزارت جنگ است. وزارت جنگ هم میفروشد...
بعضی از نمایندگان - خیر خیر وزارت مالیه میفروشد.
وزیر عدلیه - یک مرتبه دیگر قرائت کنید

آفاسید یعقوب - اجازه بدھید آفای گوش بدھید.

جزء بودجه وزارت جنگ میشود و در دست وزارت

جنگ است. بنده عقیده ام این است که به وزارت جنگ

اجازه داده شود که اینچه دولتی را که در دست مامورین

نشایی است بفروش رسانده و عواید آنرا بکار ساختمانی
برساند و صرف اینچه جدیده بکنند این نظر بنده بود.

وزیر عدلیه - یک مرتبه دیگر قرائت شود.

(شرح سابق خوانده شد)

وزیر عدلیه - ملاحظه میفرمایید که در ضمن این

ماده تکلیف را درست بیان می کنند. از یک طرف

سلم است که یک اینچه ایست که تشخیص الزم و
بعد لزومش را باید وزارت جنگ معین کنند

پیشنهاد کنند. ولی چون جزء اینچه دولتی است و کلیه
اینچه دولتی هم جزء ابواب جمعی وزارت مالیه است

اجازه باید بوزارت مالیه داده شود (صحیح است)

قانون

اب فراری ماهی یکمده و بیست تومان شهریه در بازه و زنه عمید

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از اول فروردین ۱۳۰۸ ماهی پنجاه تومان در بازه رابعه خ
عیال مرحوم سید ابوالقاسم خان عید مدام که شوهر اختیار نکده و ماهی هفتاد تومان در حق بسر آنرا خ
همایون خان ناسن بیست و پنج سالگی از محل اعتبار شهریه و مستمریات تأدیه نماید
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و نه شصتی تصویب
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

مجلس شورای ملی رسید

قانون

اجازه فروش اینیه دولتی قشونی که طرف احتیاج ادارات قشونی نباشد

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود اینیه دولتی قشونی را که طرف احتیاج ادارات قشونی
نبوه و وزارت جنگ پیشنهاد فروش آنرا مینماید بطریق مزایده بفروش رسانیده و وجوده حاصله از فروش
برای کمک بخارج ساختمانهای جدید قشونی اضافه بر بودجه صوبه وزارت جنگ تخصیص و تأثید نماید
این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه بیست و هشتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و
شمی تصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر